

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetési ár:
Helyben félfévre 6 K, negyedévre 3 K — f.
Vidéken félfévre 9 K, negyedévre 4 K 50 f.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Kossuth-utca 3. szám, I-ső emelet
(Debreceni Első Takarékpénztár-épület.)

Sertés kiviteli piac és a részvény-szállásról.

1895-ben a sertésvesz Kőbányán a száz- ezreket számláló sertésekben megdöbben- tő pusztítást vitt véghez. Hogy ilyen ka- tastrofális csapás a jövőben megnehe- züljön, a sertéseknek ilyen nagy tömeg- ben való összegyűjtését kívánta a kor- mány megakadályozni. Ezen célját úgy vélte a kormány elérni, ha a sertések hiz- lalását az országban decentralizálja. Ez eszme megvalósítására ki is küldötte a miniszterium kebeléből két előkelő tiszt- viselőjét, hogy a nagyobb vidéki városok- ban e cél megvalósításának teret szerez- zenek. E két tisztviselő, névszerint: Les- tyánszky Sándor s Graacsányi Gyula, Deb- recenben is megjelentek s tárgyaltak ezen ügyben úgy a hatósággal, mint az érde- keltekkel. Ezen alapvető munkák egy es- kély érdeklődésnél tovább nem emelked- tek.

Időközben a hizlalások a hizlalás ter- rőt jó részt maguk kihelyezték a vidéki városokba, elhelyezkedtek, ki-ki a maga otthonába s Kőbánya nagy jelentőségéből — a hizlalásra beállított sertések apadó- jellegénél fogva — nap-nap után vesztett. A sertés hizlalással a kereskedelem is ma- gától decentralizálódott. Ekkor a kor- mány Kőbányának jelentőségéből vissza- akart volna valamit szerezni és egy Ausz- triával kötött állategészségügyi egyez- meny keretében, Kőbányát, nemzetközi jellegű, kiváltságos jogu piaccá nyilvání- totta, de ez a kiváltság sem hozta meg a kívánt eredményt s Kőbánya ezen üzlet- terén többé emelkedő irányzatot nem mu- tatott.

Ugyanezen egyezmény keretében ki- mondattott, hogy kiviteli piacot másutt is lehet alapítani, ha azon piac bizonyos elő- irt berendezést a telep megalkotásánál figyelembe vesz. A sertés kereskedelem lebonyolítása ezen időben sok nehézséggel járt s hogy a lebonyolításnak könnyebbe- get szerezzenek, újból foglalkoztak érde- kélt köreink a kiviteli piac létesítésével, hogy az Ausztriába irányuló forgalmat könnyebbé tegyék. Ekkor már komolvan kezdtek közlekedni ezen eszme megvaló- sításához, de a részvény szállás költségei- nek megállapításánál — mivel azokat tu- nagyoknak találták, — az akták lezáró- ták. A költségek nagyságában látták min- dig a létesülés lehetetlenségét. Igaz, hogy azok a költségvetések a részvény szállást oly fényes és költséges alapozással illet- ték és azokban a higiénia superlativusát demonstrálták, hogy éppen ez a részvény- szállásba fektetett holt tőke, a fölösleges drága alapozás és építkezés némitotta és temette el újból az érdeklődést. A terve- zők mindig kifelejtették a disznó azon or- dináre tulajdonságát, hogy éppen uez meghizik a primitív faakolban, mint a vasbetonos drága környezetben és ez a számításba nem vett életláni tulajdonsá- ga a sertésnek, — hogy fűtől az elegán- ciára, csak legyen jó emivalója — száz-

ezekkel terheltte meg az alakulandó rész- vény szállás költségvetését.

Bekövetkezett a pénzügyi válság, a Sipka-szorosban minden csendes lett s az első derengés, a javulás, a lábbadozás el- ső nyilvánulása ezen tétényi alapítás, a mely Debrecen is az érvényesülés terére hívja s parancsolólag jelöli, hogy ezen, mi reánk nézve elsőrendű közgazdasági intézmény létesítéséhez az elposványoso- dott uton tovább haladjunk.

Sertés kiviteli piac létesítésének kellé- kei mind megvannak. A sertés tenyésztés központja, évek óta fokozódó kereslet, fejlett húsfeldolgozó ipar, a felesleg elhe- lyezésére biztos piac. Fejlettebb, tömege- sebb hizlalás beálltával az elsorolt körü- lmények intenzívebbé válnak s a gazda is tenyésztett sovány sertésének biztos elhe- lyezését látja egy fejlődő piacban és a te- nyészetét szaporítja. Egyik vidéki város sem veheti fel a versenyt Debrecennel, úgy előnyös földrajzi fekvésénél, mint a beszerzendő sovány sertés itt tenyésztett tömegénél fogva. A galiciai vevő soha se fog sem Téténybe, sem Szegedre utazni, ha nálunk, e közbeeső állomásan, Deb- recenben szerezheti be anyagát. Egészen más lesz a hivatása a tétényi szállásnak és más a debreceninek. Tétény a bécsi szt.-marxi vásár ellátására alakul és ezen kívül a Duna partjai mentén fekvő osz- trák területeken le egész Stájerig fogja elhelyezni készletét, míg egy jövődöbeli nagy debreceni szállás, az előbb jelzett helyeken kívül urálja és uralni fogja az egész Felsőmagyarországot, Galiciát és a morva tartományt. Ez utóbbiak maguk oly nagy fogyasztó piacok és annyi kiak- názatlan területtel bírnak, hogy ezek ma- guk teszik életképesse egy nagyszabásu kiviteli piacnak a fenntartását. Ezek mel- lett a háttérben még arra az eshetőségre is gondolhatunk, hogy életre kelhet a jö- vőben, valamilyen alakban, a németo- szági kivitel s akkor meg valóságos élhe- tetlenség részünkről, ha ilyen nagyobb szabásu részvény szállás, illetve kiviteli piac nem rendelkezünk.

Az eddig elmondottakat előre kellett bocsájtanom, hogy elmondjam a kiviteli piac alapításának szükségét s megnyug- tassam az érdekelteket abban az irány- ban, hogy a tétényi piac nem fog gyengi- tő és nyugtalanító hatást gyakorolni a debrecenire. Mindkettőre szükség van és a debreceninek az erősbödése biztosabb alapokon nyugszik.

Ipari vállalatunk jórészen tönkre- mentek; nem foglalkozhatom itt annak okaival, az ide nem tartozik; a részvény- szállás tönkre nem mehő, nincsen benne semmi, ami nem lenne értékesíthető. A telek értékesíthető, a sertés mindenáron értékesíthető, az nem raktáráru, értékte- len cikké nem válhatik. Ha tehát nem voltunk képesek ipari városá fejlődni, akkor azzal kell foglalkoznunk, amit vi- szonyaink felkínálnak. Az ipari vállalko- zás meddő maradt, honosítsunk tehát a fellődésre és erősbödésre olyan ala- nyokat, amelyek itt jól tenyésznek és ha Debrecen nem ragadja meg az alkalmat,

hogy egy legfontosabb közlekedési cikk- nek, a sertésnek az elhelyezésében, tenyé- szetében, kereskedelmében irányító ha- talma legyen, akkor közgazdasági tevé- kenységében, egy helyrehozhatatlan hi- bát követ el.

Nyugtázott hír az, hogy a tétényi ala- pitásban a kormány a két budapesti in- tétet, azon nagy horderejű kiváltságo- kon felül, amelyek a szabadabb szállítást fogják biztosítani, még részvényjegyzés által anyagi támogatásban is részesítette. Ugyanazon okok fennállnak, hogy ugyan ezen kedvezményekben részesüljön a deb- receni alapítás is. Az a két debreceni pénztintet, amelyek az alapító budape- sti bankoknak rendelkezése alatt állanak, miért ne kérhetnék a helyi piac részére ugyanolyan méretű anyagi és erkölcsi támogatást, annál is inkább, mivel e kérd- és nem fog többé lekerülni a napirend- ről; s ha a budapesti kereskedelmi bank és a magyar általános hitelbank deb- receni fiókja nem fognak az itteni piac sta- tuálásában komoly részt venni, akkor az létesülni fog nélkülük is s akkor egy szá- mottevő versenyt neveltek maguknak, mivel a debreceni piacnak a tétényinél előnyösebb feltételei vannak.

A kiviteli piacra vonatkozó további ismertetést folytatom.

Debrecen, 1914 február 11.

Steiner Jakab.

A választókerületek beosztása.

Támadják, védik a javaslatot.

A képviselőház ülése.

Beóthy Pál elnök 11 órakor nyitja meg az ülést. Bejelenti, hogy Justh János és Zichy Aladár képviselők kizáratása lejárt.

Tisza István miniszterelnök betérjeszti a kormány 1912. évi működéséről szóló jelen- tést. A Ház kinyomatja és szétosztatja.

Következik napirend szerint a választó- kerületek beosztásáról szóló javaslat tárgya- lása.

Első szónok **Simoncsics Elemér**, aki rész- letesen beszél a javaslat mellett. Sorra cáfolja az ellenzéknek vádjait és tiltakozik az ellen, hogy a javaslat pártszempontok szol- gálna. Ez a vád szolgál ellenzéki pártcélokat. Erthető az az aggodalom, amellyel a nemzet ily nagyfontosságú reformot fogad, de a jövő mindezeket az aggodalmakat el fogja oszlat- ni. A javaslatot elfogadja. (Szónokot munka- párt melegen ünnepli.)

Következik **Rakovszky István**. Szerinte a választójogi reform a legnagyobb problé- mák közé tartozik és ennek legkényesebb ré- sze a választókerületek beosztására vonatko- zó intézkedés. Jól tudja, hogy a parlament- ben a többség kapacitálásának lehetősége megszűnt. Ezért csak röviden kívánja kriti- ka tárgyává tenni a nagyfontosságú javaslato- t. Ausztria mesterséges eszközökkel is meg-

A (volt Nemzeti) Magyar Világ kávéházban

új női énekhangverse- nyezik. Egész éjjel nyitva. Szolid árak és figyelmes kiszolgálás.

Tisztelettel **Lorbeer** tulajdonos.

védte a németiség szupremáciáját új választókerületi beosztásával. Ellenben a magyar kormány teljesen elejtette javaslatában a magyar szupremácia elvét. Utal nemzetiségi szempontokból a választókerületi beosztás adataira. Meggyőződése, hogy a magyar faj szupremáciáját nem kell mesterséges eszközökkel fenntartani. Elviseltük a török-tatárt, a munkapártot és ezer egyéb nemzetrontó veszedelmet. Erdélyt határozottan, bátran és minden eszközzel meg kellett volna védeni a magyarság számára. Ismerteti az ausztriai választójog megvalósítását és azokat a tárgyalásokat, melyeket annak idején az osztrák államférfiakkal folytatott. A belügyminiszter öntudatlanul, akaratlanul szolgálatot tesz ezzel a javaslattal Ausztriának. Sajnálja, hogy ebben a javaslatban is azt a végzetes kezet látja, amely lépten-nyomon árt a magyarságnak. Azt a súlyos csapást, melyet ez a javaslat mér a magyar hegemoniára, évtizedek múlva sem lehet orvosolni. Rátér a második szakasz kritizálására. A javaslatról sem az ellenzék, sem a munkapárt nincs informálva, ellenben a nemzetiségek teljes mértékben tájékozottak. Nem lehet a célja egy ilyen javaslatnak, hogy a nemzetet félrevezesse, kijátsza. Egy kérdése van a belügyminiszterhez. En block, vagy külön-külön fogják a beosztást megcsinálni? Ez a legveszélyesebb része a javaslatnak. Parlamenti reformnak csak két indoka lehet: a társadalomban beállott változás és a parlamenti korrupció. A kormány csak erőszakkal tudja uralmát fenntartani és parlamenti őrséggel. Nincs szólás-szabadság, nem szabad a reformot megvalósítani. Tiszta erkölcsöt akar az ellenzék behozni a parlamentbe, a választásokba. Ilyen választási reformmal előállni bűn, hiba, mely rettenetesen megbosszulja magát. Míg a tisztulási processzus folyik, nem szabad a parlamentben reformokat hozni. A javaslatot nem fogadja el. (Ellenzék ünnepli a szónokot.)

Sándor János belügyminiszter: Néhány megjegyzést kíván fűzni Rakovszky István beszédéhez. Szívesen állít a többség érveivel szemben érveket. Örömmel hallgatta az ellenzéki szónok érvelését az egyenlő, titkos választójog ellen. (Nagy zaj.)

Ellenzék: Elfogadta a Kristóffy javaslatát!

Sándor János folytatja beszédét. A magyarság hegemoniáját biztosítja a javaslat a legnagyobb mértékben. Azért szólal már most fel, hogy a most elhangzott érveket azonnal megcáfolja. Bizonyítja, hogy a kormány megfelelt programjának, mert a magyarság és az intelligencia szupremáciáját sikerült megővni. Az eredmény a legközelebbi választáson lesz nyilvánvaló. Részletes statisztikai adatokkal bizonyítja, hogy a magyarság érdekeit tartja a javaslat első sorban szem előtt. Végül a javaslatot elfogadásra ajánlja és biztosítja róla a Házat, hogy az megvédi a magyarság szupremáciáját.

Rakovszky István személyes kérdésben szólalt fel, majd azután az elnök egy órai szünetet adott.

Szünet után, háromnegyed háromkor Des Bordes Ernő szólalt fel a javaslat mellett mely teljesen megnyugtatta.

Szabó István (kiszagdapárti) a javaslat ellen beszél, mert az nem vette figyelembe a kisebbség érdekeit.

Holló Lajos felsorolja a kerületi beosztások nagy aránytalanságait, melyek a magyarságra hátrányosak és csupán a nemzetiségekre kedvezők. Nem fogadja el.

Fél hat órakor az interpellációra tértek át. Novák János a hadgyakorlatok fuvardija ügyében interpellálta a kormányt. Kiadják a honvédelmi miniszternek.

Szmrecsányi György a margitszigeti panama ügyben interpellált. Ez a rettenetes botrány az egész világ előtt kompromittálta Magyarországot. Az államtitkár által felvett másfél millió títka még nem derült ki, pedig felvette ezt az összeget. Mindaddig nem nyugodhatik meg az ellenzék, míg az összes büntetéseket

Szász Károly elnök a szónokot rendretasítja, mert az államtitkárt megsértette.

Szmrecsányi György kijelenti, hogy nem kíván addig interpellálni, míg ki nem terjesztik a bűnügyi vizsgálatot az ügy egész komplexumára.

Szász Károly kijelenti, hogy az interpellációt törli.

Tisza István miniszterelnök kijelenti, hogy bár az interpelláció tárgyaltan lett, lesz még alkalma nyilatkozni a Ház előtt. Az ügy büntetőjogi része a bíróság előtt van. Kéri a Ház engedélyét, hogy kitérhessen az ügyre. Ismerteti ez az ügyben az ő szerepét. Mikor a dolgról értesült, gróf Hardegg Miksától megkapta a listát és azt átadta az ügyészségnek. Ami a 775.000 koronás tételt borító homályt illeti, hogy annak 230.000 korona híja van. Kéri az ellenzékét, hogy ne piszkálja tovább ezt az ügyet, mert az ország becsületéről van szó. Ami az újságírók 39.000 koronáját illeti, annak jelentősége nincsen. Igérheti, hogy a legszigorúbb vizsgálatot indította meg, mert nem barátja a panamának.

— Csak Lukácsnak a barátja.

Tisza: Lukács pártcélokra fogadta el a másfél milliót. (Nagy zaj.)

— Megvesztegetett miniszterelnök! — kiáltja valaki.

— Ki volt az? — kérdi az elnök.

Az egész ellenzék feláll.

— Jelentkezzen az illető maga.

Pallaviczini őrgrof jelentkezik, mire az elnök rendre utasítja.

Tisza István kijelenti, hogy ha valaki megvesztegetéssel vádolja, tegyen ellene panaszt a bíróságnál. (Nagy zaj.) Kéri az ellenzékét, hogy hallgassák meg, ő is meghallgatta az ellenzéki felszólalásokat. Ismét kijelenti, hogy az ő felfogása a kérdésben rigorozus és az ügy a bíróság előtt tisztázódni fog, de ha az ellenzék tovább firtatja a dolgot, a külföld előtt arról szolgáltatunk bizonyosságot, hogy belviszonyaink züllöttek és kulturátlanok vagyunk.

Rakovszky István az ellenzéki lapoknak a pályaudvarokról történt kitiltása ügyében interpellált. Kicsinyes bosszúnak tartja a kormány részéről, hogy a Pesti Hírlap, Pesti Napló és a Magyarország című lapokat kitiltotta a pályaudvarokról.

Harkányi János kereskedelmi miniszter kijelenti, hogy intézkedni fog a kitiltás megszüntetése iránt.

Rakovszky István kijelenti, hogy a válasz meglepi. Ez a kormány első és egyetlen helyes intézkedése.

Az ülés 6 óra után ért véget. Holnap a miniszterelnök nyilatkozni fog az oláh paktumról és a meginduló vitában részt vesznek az oláh képviselők is.

A Margit-szigeti játék-bank százezerei.

Kik mennyit kaptak.

Hivatalos adatok.

A budapesti királyi ügyészség a mai napon áttette az Általános Forgalmi Bank Részvénytársaság ügyére vonatkozó iratokat, a melyeket a rendőrségtől megkapott, a vizsgálóbíróhoz. Az ügyészség indítványozza, hogy ifjabb Tolnay Lajos, Morvay Lajos, Mezei Gyula és Radánovics Dániel ellen a büntető törvénykönyv 383. paragrafusába ütköző család büntetése miatt indítsák meg a vizsgálatot, mert olyan dolgokra tettek ígéretet a játékbank sikere érdekében, amelyet aztán nem válthattak be. Egyszersmind az ügyészség fölhatalmazta a vizsgálóbíró, hogy a fölmerülő szükséghez képest a fennebbi paragrafus alapján minden tekintet nélkül, más ellen is indítsák meg a hasonló eljárást.

Az Általános Forgalmi Részvénytársaság ügyében a rendőrség ma nem tartott kihallgatást. Ellenben hosszasan tanácskozott Sándor László rendőrtanácsos Marinovics rendőrkapitánnyal, aztán Boda Dezső főkapitányval. A tanácskozás eredményeként a rendőri sajtóiroda délben a következő hivatalos kommunikét adta ki:

Az Általános Forgalmi r.-t. flumei érdekeltségi csoportja, amint ismeretes, följelentést adott be a főkapitányságnál a jelzett társaság igazgatósága és a felügyelő bizottság tagjai ellen hűtlen kezelés, csalás és sikkasztás büntetési miatt. Ebben az ügyben a flumei királyi ügyészség ez évi január 11-én kelt rendelvénye alapján a nyomozás elrendeltetvén, azt a budapesti rendőrség főkapitánysága foganatosította és a mai napon be is fejezte. A nyomozás eredményéről a megkereső kir. ügyészségnek még a mai nap folyamán jelentést fogunk tenni és az iratokai megfelelő indítvány kapcsán a jelzett királyi ügyészségnek megküldjük. Miután ez ügygel kapcsolatban a margitszigeti játékkaszinó tervezett alapítása alkalmából kifizetett összegek tekintetében egyes budapesti napilapokban téves közlemények jelentek meg, a rendőrség a közlemény helyes tájékoztatása céljából a következőket teszi közzé:

A margitszigeti kaszinó alapítása céljából a részvénytársaság könyveinek tanúsága, valamint a nyomozat adatai szerint kifizetett:

A) A kormányának 1.400.000 korona.
B) Közbenjárás díjak különféle személyek cím alatt:

1. Kristóffy Józsefnek 350.000 korona.
2. Kornisz Károly grófnak 50.000 korona.
3. Horánszky Lajosnak 50.000 korona.
4. Morvai Istvánnak 15.000 korona.
5. Radánovics Dánielnek 75.000 korona.
6. Maier Lajos György dr.-nak 50.000 korona.

C) A svájci csoport-társaságnak bére gyanánt 125.000 korona.

1. Pfyffer János bárónak 175.000 korona.
2. Spalinger-Gerbeaud-Burcher-Elischer dr.-csoportnak 110.000 korona.
3. Spalinger Hermannak 4000 korona.
4. Genf Miklósnak 1428 korona.
5. Grünwald-testvérek és Schiffer A. cégnek 30.000 korona.

D) Margitszigeti kaszinó 1913. évi

E) Bankjuttalék címen:

1. Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaságnak 50.000 korona.
2. Merkur Banknak Bécs 50.000 korona.
3. Magyar Érték- és Iparbanknak 50.000 korona.

4. Budapesti Takarékpénztár és Zálogkölcsön Részvénytársaságnak 30.000 korona.

F) Skating-ring alapítási költségeire 7490 korona.

G) Létesítendő strandfürdőre 9000 korona

H) Ifjabb Tolnay Lajosnak fizetés címén 13.500 korona.

Arany-Bika mozgó-színház

Feljárt: József kir. herceg utca
Telefon 7-39.

Csütörtök, Péntek, Szombat, Vasárnap.
Február 19., 20., 21., 22.

Slágerek slágere.

Gályarabok Királya,

Homore Balzac világhírű regénye után.
Bűnügyi fegyenc dráma 5 fevonásban.

EGY ÉJSZ KA BERLINBEN,
kacagató vígjáték 2 fel vonásban.

Gaumné Híradó,
muteti világesemények.

Előadások kezdete este pontosan 6, 8 és 10 órakor. Minden kép után van be menet. Rendes helyárak. Kedvezm. jegyek érvényesek

1) Magyar és osztrák hírlapoknak, illetve egyes hírlapíróknak kifizetett 505.609 korona 69 fillér.

Ebből visszakerül a magyar királyi kormányknak kifizetett 1.400.000 korona, valamint a Morvainak kifizetett 15.000 korona. A nyomozat adatai és a társaság által bemutatott könyvek tanúsága szerint más kiadás a fenti címen nem merült föl.

Ref. egyház ügyei.

Presbyteri gyűlés.

Mint már jelentettük, szombaton délután 3 órakor gyűlést tart a ref. egyház presbyteriuma. A tárgysorozat egyik legfontosabb pontja lesz az Árpádtéri lelkészválasztás ügyében való jelentéstétel. A választás érvényességét tudvalevőleg petícióval támadták meg. A tömegnyomor enyhítésére alakult végrehajtó-bizottság a munkanélküliek részére segélyt kér, amely elől aligha zárkózik el a ref. egyház.

A gyűlés részletes programja különben a következő:

A számonkérészek tagjainak megválasztása.

Dr. Bacsó Jenő és dr. Huss Richárd tanszékükre meghívott akadémiai tanárok válasza a meghívásra.

Esperes bejegyzését adja ahhoz, hogy F. Kovács Mihály és Szabó Lajos megválasztott énekvezérek, állásukra meghívassanak. Intézkedés meghívásuk iránt s a lelkész kárjelentése beosztásukról.

Esperes megküldi az 1914. január 25-én megtartott lelkészválasztás ellen beadott panaszt, nyilatkozás végett.

A munkanélküliség által okozott tömegnyomor enyhítése végett alakult helyi végrehajtó-bizottság kérelme segélynyújtás iránt.

A városi tanács közli a felsőbb leányiskola igazgatótanácsába és az iskolaszékbe a város részéről küldött 2-2 tag nevét.

A városi tanács megkeresése az ondódi II. számú iskola telkének tulajdonjogi átengedése iránt.

A III. paróchiális-kör vezető lelkésze bemutatja a paróchiális tanács jegyzőkönyveit.

Az árvaügyi-bizottság előterjesztése az elnöki utalványozás alatt álló segélyösszegek felemelése iránt.

A számvevő jelentése az 1914. évi egyházi adókövetés elkészültéről és közszemlére kitételéről.

A gyűlésen Dicsőfi József lelkészelnök és Kovács József főgondnok elnökölnék. Az előadói teendőket dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző látja el.

Vármegye.

Egy kis leány tűzhalála. Balmazújváros határában egy tanyán halálos szerencsétlenség történt. Tóth István majoros 4 éves Erzszi nevű leánya, mialatt édes anyja a kúton volt, a konyhában játszadozott s a tűzhelyből kipattanó szikrától tüzet fogott a ruhája. A kis apróság pár pillanat alatt langban állott s borzalmasan összeégett, úgy, hogy kevés idő múlva sérüléseibe bele is halt. Az esetről tegnap kapott jelentést a debreceni királyi ügyészség, mely elrendelte a nyomozást annak megállapítása végett, hogy a katasztrófa miatt terhel-e valakit felelősség?

A munkanélküliek segítése.

A segítő akció vezetésével megbízott bizottság a kamara utján minden irányban megtette a lépéseket munkaalkalmak teremtése iránt. A megkeresések sorozatára most sorra jönnek a válaszok.

A földmivelési miniszter.

Értesíti a kamarát, hogy elfogadja előterjesztését és Debrecenben sürgős háziipari munkát engedélyez a külsőség egy pontján.

A kamara a kérelemhez képest a Wolafka telopen rendezi azt be s egyszerű kosárfonó munkát taníttat ott, hamar megtanulható és férfiak számára való.

A leányok számára, ha elegendő jelentkező akad, a maga erejéből állít finom raffiakosárkötő munkát s elhoztja ennek tanítására egyik háziipari tanítónőjét. Az anyagot és tanítást a kamara adja, a munkák azoké, akik készítik.

A városi tanács válasza

a kamara hozzá intézett megkeresésére, melyben a közmunkák kiadását sürgeti, így szól:

A városi Tanács a saját hatáskörében mindent megtett arra nézve, hogy a tervbe vett nagyobb építési és keresetet nyújtó munkálatok minél előbb megkezdessenek. Így az egyetemi nagyterdei telken végzendő fairsági munkálatokra az erdőmesteri hivatalt már előzőleg utasította.

Az egyetem és környékének csatornázása és vízvezetékek ellátása tárgyában január hó 29-30-án tartott közgyűlési határozatait kormányhatósági jóváhagyás végett azonnal felterjesztette és leérkezés után a versenytárgyalási hirdetményt közzéteszi. A szanatóriumhoz vezető út készítése is rövid idő alatt megkezdődik s már a kiírás meg is történik a legközelebbi tanácsülésből. Az iskola-épületek szaporítására felirattal fordult a vallás és közoktatásügyi kormányhoz még a múlt év szeptember havában, mindennap várja a döntést, hogy a tervbe vett munka megkezdhető legyen.

Az Árpádtéri utburkolat, a sámsoni vasutnak az egyetem telkétől kihelyezése, a rendőrségi épület belső felszerelésének munkába adása és a rendőrlégénység ruházatának tárgyában a sürgetést az illetékes előadónál megteszi. A tüdőbeteg gondozó intézetet a munkásbiztosító pénztár építteti, a város csak építési segélyt szavazott meg erre a célra.

Nem mulaszthatja azonban el annak jelentését, hogy a kormány a várost takarékoságra, újabb terhek elodázására kötelezte és hogy a még mindig fennálló nehéz gazdasági viszonyok Debrecen város hatóságának működésére éppen olyan nyomasztó hatással vannak, mint az egyesek vállalkozására és nagyobb forgalmat, munkafellendülést e viszonyok változásáig a város nagyköl-

csön ügyének keresztüviteléig várni alig lehet.

Miről a debreceni kereskedelmi és ipar kamara stb. értesítettik.

A munkásbiztosító pénztár

a következőket válaszolja a kamara utján felszólaló bizottságnak:

A tekintetes Kamara folyó hó 4-én 1895-1914. sz. a. kelt azon megkeresésének, hogy a debreceni kerületi pénztár székházépítési munkálatai a városban is uralkodó nagymérvű munkanélküliségre tekintettel mielőbb megkezdessenek, a legnagyobb készséggel fogunk a lehetőség szerint eleget tenni.

Debrecen sz. kir. város közgyűlésének a 30.000 K építési segély újabb feltételeit megállapító határozata hozzánk máig még nem érkezett, annak megküldését az ottani kerületi pénztár utján már előzetesen megsürgeltük. Abban az esetben, ha a városi támogatás feltételei a további előkészítő tárgyalásokat mellőzhetőkké teszik, sürgősen fogjuk javaslatunkat az igazgatóság elé terjeszteni annál is inkább, mert az Országos Munkásbetegsegélyző és Balesetbiztosító Pénztár saját törvényes érdekeit is szolgáló szociális kötelességének ismeri azt, hogy az ország-szerte uralkodó munkanélküliség enyhítésére minden rendelkezésére álló eszközzel törekedjék.

A ref. püspökség

nevében dr. Baltazár Dezső püspök leveléről, melyben a bősörményi Calvineum építéséről szól 300.000 korona erejéig, már hirt adtunk legutóbb.

Megindult a munka. Az építkezési ügyek.

(Az építési bizottság ülése.)

Még tart a kemény tél, mely az idén a szokottnál tovább tart, de a tavaszi munkára már készülnek a sokáig ölbetett munkáskezek.

Debrecenben különös jelentősége van az építkezések megkezdésének, mert nálunk óriási méreteket öltött a munkásnyomor, mely csak a munka megkezdésével fog megszűnni végképp.

Ha az idő enyhül, a Nagyerdőn hozzáfognak az egyetemi építkezésekhez, vele egyidejűleg megkezdődnek a magán-építkezések is. A városi tanács csaknem minden ülésén intéz el néhány építkezési engedélyt, amelyek pedig az építési szabályzatba ütköznek, azokat az építési bizottság intézte el szerdán délután négy órakor tartott ülésén.

Az ülésen a polgármester elnöklete alatt jelen voltak: Körner Adolf főjegyző, Kondor Kálmán főszámvevő, dr. Tóth Emil tanácsnok, Borsos József h. főmérnök, dr. Magoss György főügyész, Bruckner Ödön építőmester, Komlóssy Dezső, dr. Bruckner Ernő, May Andor és Taffler Ignác.

Megváltoztatott utszélesítés.

Farkas János Vendég-utca 67. sz. a. telkén építkezni akar, azonban a telek beleszik a nagykörutba és csupán 43 négyszögöl marad meg, mi nem alkalmas a beépítésre.

Borsos József h. főmérnök a szabályozási terv megváltoztatását javasolja. Nincs semmi szükség ott 36 méter széles utcára, elegendő lesz 25 méteres is. Ez esetben a telekre lehet építeni. A bizottság hozzájárult a szabályozási terv megváltoztatásához és javasolja, hogy a képzelt, új vonalba adja meg az építkezési engedélyt.

Marozsán Péter homokkerti lakos Akácfa-utca 1. sz. telkét három részre akarja darabolni. A mérnöki hivatal csak a ketté osz-

**Menyasszonyi
ékszerek**

mélyen leszállított áron
szerezhetők most be

a
Löfkovits Arthur és Társa

27

cégnél

Női ruhákat

a legelegánsabbig készíték, éveken át dolgoztam uri házaknál, honnét bizonyítványaim is vannak tüccet számra a postai megkeresések. Igyekeztem továbbra is a szép és jó munka. Szíves pártfogást kérve.

Tisztelettel
Bogdán Róza,

női szabó, Kigyó 8

tást javasolja, mert a szabályzatban előírt 10 öl front a teleknek három felé darabolása esetén nem volna meg. Elfogadták.

Rosenberg Adolf és fia a Piac-utca 67. sz. ház kapuja előtt 2.2 méter széles üvegteret akar építeni. Az engedély megadását csak úgy javasolja a mérnöki hivatal, ha az 4.2 méter széles lesz. Elfogadták.

Kupferstein Mojse a Bőszörményi-ut 69. sz. a telkén vendéglőt akar építeni előkert nélkül. A mérnöki hivatal nem javasolja, bár a folyamodó telekkönyvi biztosítást is hajlandó adni. May Andor az engedély megadását indítványozta, mert a Bőszörményi-ut igen széles, előkertes építkezésre szükség nincsen ott, sőt azon a soron a többi házak is mind előkert nélkül épültek az utcavonalba.

Veszeczy Zsigmond az Arany János-u. 23. sz. a telkére emeletes házat akar építeni. Javasolja az engedély megadását.

Molnár István Kar-utca 25. sz. a telkén lakóházat akar építeni, de a telek az utcavonalba esik. A bizottság a szabályozási terv megváltoztatását javasolja, mert 36 méter széles utca helyett nagyon elegendő 25 méter is.

Végül Borsos József a külföldi tanulmányútján szerzett tapasztalatok alapján javasolja, hogy az építkezések egyes utvonalaikon és utcáriszekeken bizonyos rendszer szerint történjenek, hogy a kellő harmonia meglegyen. Elfogadták az indítványt és a tanácshoz írják át, hogy e célra szakértőkből bizottságot alakítsanak.

Az ülés ezzel véget ért.

Színház.

*

Csütörtök: **Kis király**, operette 3 felvonásban. (C) bérlet.

Péntek: **Kis király**, operette 3 felvonásban. (A) bérlet.

Szombat: **Kis király**, operette 3 felvonásban. (B) bérlet.

Kis király. (A színházi iroda jelenti.) Egész héten Kálmán Imre pompás ujdonsága: a Kis király vonz szép házakat és a közönség napról-napra jobban megszereti ezt az igazán kedves és minden részletében kiváló operettet. Érdekes szövege és bájos zenéje az idej legnagyobb sikerre engednek következtetni, egész szombatig műsoron tartja a színház.

Vasárnap délután — Tökéletes asszony. (A színházi iroda jelenti.) Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal Lehár Ferenc új operettjét, a Tökéletes asszonyt tűzte ki műsorára a színház. Ez a kiválóan értékes műve Lehárnak nagy tetszést aratott eddigi előadásai alkalmával és most tűzte ki először délutánra az igazgatóság, teljesen az esti szereposztással, melyeket most is Nagy Aranka, Oláh, Serfőzi, Kassai, Rónai, Szalai stb. játszóak.

Étvágytalanság, gyomorgörcs, em szélis zavaroknál a legbiztosabb hatású háziszér a

PALMA

Próbauveg 40 fillér.

Kapható:

Dr. Szelényi Árpád

gyógyszerésznél

DEBRECEN.

Piac-utca 30.

Krecsányi nem reflektál a debreceni színházra.

Ábrányi áldozatot vár a várostól.

A debreceni színház ügyét ismét az a veszedelem fenyegeti, hogy mindenféle mesterkedésekkel leterelik az egyenes útról, aminek — az eddigi tapasztalatok szerint — a város és a közönség adja meg az arát. Szeszélyek játéka a debreceni színház és ez igen drága mulatság, amely sok pénzt nyelt el már haszon nélkül.

Mint ismeretes, a városi tanács nem akart annyi áldozatot hozni a debreceni színházért s ezért kötötte magát a közgyűlés előtt a jelenlegi rendkívül terhes szerződés fenntartásához. Meg is hirdette a pályázatot, amely azonban teljes eredménytelenséggel járt. Ez azt bizonyítja, hogy a mai feltételek mellett a színház vezetésére megbízható vállalkozót kapni nem lehet, tehát bizonyos mértékig koncessziókat kell tenni a városnak.

Anyagi kérdésen sarkallik tehát ez az ügy, mert hiszen a közgyűlésen nem volt egyetlen felszólaló sem, aki Mezey Béla művészeti működését elismeréssel ne honorálta volna. Az ő működése ellen a legenyhébb kifogás sem merült fel s ezt csupán azért említjük fel, mert az ügyet nagy vehemenciával személyes térére is igyekeznek átjatszani, csak hogy a rendes kerékvágásból kizökkentsék. Ez azonban ugy is nagyon átlátszó taktika.

A városi tanács, ahelyett, hogy most már a legvilágosabb konzekvencia levonásával gyors megoldást teremtené az amugy is sürgős ügyben, még alkalmat ad, hogy ez mellékvágányra terelődjék. Mert egyéb eredménye ugy sem lehet annak a magatartásnak, amelyet tanusít, mint az alábbiakból kiténik.

A pályázat csődje után tudvalevőleg dr. Magoss György tisztí főügyész kapott egy levelet és egy táviratot, amelyekre nyilvánvalóan építeni akartak. Pedig mind a kettő szolgálhatja az ügy semmiképpen sem kívánatos halogatását és összebogozódását, de a helyzet komoly, a viszonyoknak megfelelő szanálásának az alapja nem lehet.

Egy fantasztikus terv.

Mint kiszivárgott, dr. Magoss György a levelet Ábrányi Emilől, az Operaház karnagyától kapta. Ábrányi Emil ebben közölte, hogy hajlandó volna ugy a város színházát, mint az új Bika-színházat kibérelni és itt egy egészen újszerű színházi életet teremteni. Ugy fest ez a terv az első pillanatra, mint a Beöthy Lászlóé, csak hogy tartalmában más és eszközeiben attól távol áll.

A Debreceni Ujság fővárosi tudósítója folkereste Ábrányi Emil, aki tervét így ismertette:

— Hosszabb idő óta, tehát nem ötlet-szerűen foglalkozom azzal a gondolattal, hogy egy nagy vidéki város színházát átvegyem. Korántsem azért, mintha jelenlegi helyzetemmel nem volnék megelégedve, hiszen műintézetünkénél senkivel sincsenek differenciáim és közönségünk is szeret. Mondhatnám, egyedül csak a teremteni, az alkotni vágyás ösztönöz. A mi vidéki színészetünkre gondolva, nem hagy nyugodni az a kilenc év, melyet Németország három elsőrangú színházánál töltöttem, azok a tapasztalatok, melyeket ott szereztem, dolgoznom bennem, és hallva a vidéki színészet fel-feltörő bajait, ösztönöz a vágy az ott szerzett tapasztalatokat, tanulságokat itthon gyakorlatilag értékesíteni.

— Németországban eléggé ismerem a színházak életét és azt a szeretetet, amelyet ez a nagy színházak, mint kultúrtenyészők

íránt a közönség érez. Ott megvan az egészséges folyamat a színművészetben, hogy ezekben a másodrangu metropolisokban erősödjék, izmosodjék meg az a művészgárda, amely aztán Berlin, Drezda, vagy München színházait világhírre emelte. Nálunk az újabb időben ez az egészséges folyamat, különösen a dalmü terén teljesen megakadt. Ennek a vázolt kulturmisszióknak uttorője szeretnék én lenni, abban a biztos tudatban, hogy a magyar színművészetnek, de különösen a magyar dalmü fejlődésének teszek szolgálatokat.

— Terveim keresztülvitelére különösen két várost tartok alkalmasnak. A nagy arányokban fejlődő Debrecen és Temesvárt, a melynek azonban jelenleg van direktora. A debreceni színházal kapcsolatos hírek nem aggasztanak, ösmerem a város közönségét, rokonaím is vannak ott, de alkalmassá teszi Debrecen bámulatosan fejlett zenei kulturája is. Természetes, hogy minden ily új mozgalom áldozattal jár, magam is áldozatot hozok, de bízom, hogy Debrecenben megértéssel és áldozatkészséggel fogok találkozni, ha terveimet megismerik. Komoly szándékomat bejelenttem levélben Debrecen főispánjának, Domahidy Elemérnek és Kovács József polgármesternek. Hiszem, hogy a jövő hét elején alkalmam nyílik a tárgyalásokra, valószínűleg a meg egyezésre is. Tervem részletes ismertetése után bízom a kultuszminiszterium és gróf Bánffy Miklós hathatós támogatásában, a ki különben lelkes pártolója minden a színművészi haladását előmozdító mozgalomnak.

Ábrányi Emil elmondotta még, hogy nem ismeri közelebbről a debreceni viszonyokat, személyi nexusai vannak ugyan itt, mert dr. Csikos Sándor kórházi főorvos rokona. A jövő hét keddjén Debrecenbe jön helyszíni szemlét tartani.

A világért sem akarjuk lekicsinyelni Ábrányi Emil tervét, amely azonban látszólag inkább ideális, mint reális. Ábrányi Emil természetesen nem ismerheti itt a helyzetet s azt hiszi, hogy az ő számításai szerint alakulhat. Előzetes kritikát nem akarunk gyakorolni, de azt mégis megkockáztathatjuk, hogy ebben alighanem és pedig hamarosan csalódnai fog.

Problematikus lehet ez a vállalkozás művészeti részében, de még inkább anyagi oldaláról. Megengedjük, hogy segíteni fogja a kultuszminiszter, az Operaház, de Debrecen város áldozatkészségére is bízozni nem lehet, akár kiveszi a Bika-színházat, akár nem. Hiszen ez az éle éppen a színház-kérdésnek, amely végzetesen megtalálja sebezni ezt a poetikus tervet, amely egyébként érdemes lehet az érdeklődésre, ha talán célhoz nem is vezet.

Krecsányi ne mjön.

Komoly jelentősége lehetett volna annak a kombinációnak, amelyet Krecsányi Ignác, temesvári színházgató nevével hoztak kapcsolatba. Ezt rejtegette állítólag a dr. Magoss Györgyhez intézett táviratot.

Színházi körökben jól tudták ugyan, hogy Krecsányi hajlott korára való tekintettel vissza akar vonulni a színházgatótól, a folszerelést, legalább nagyrésztben, már el is adta s ezért a sokkal rendezettebb viszonyok között levő miskolci színházra sem pályázott, így a hirt nem taksálhatták többre erőltetett, de üres hangulatkeltésnél, amelyet a tanács köréből érhetően szívesen táplálhattak.

A Krecsányi-kombináció, amely különben is csak egy titokzatos táviratban merült ki, mára szerte is foszlik. A Debreceni Ujság szerkesztősége telefonon beszélt Krecsányi Ignác színházgatóval, ki ezeket mondotta:

— Sajnos, a mostani viszonyok között nem lehet reflektálnom a debreceni színházra. Ennek okait kifejtettem dr. Magoss György tisztí főügyész urhoz intézett levelemben, amelyet ő holnap meg fog már kapni.

Ennek a tervnek tehát vége. És, hol van az a garanciális vállalkozó, aki itt a helyzetnek megfelelhette? Akinek művészi képessége és a szükséges anyagi tökéje lenne, aki nyári állomásokkal is rendelkezne, amelyekről a városi tanács tudhatja legjobban, hogy könnyebb eldöbni, mint megszerezni.

Az a néhány elsőrendű színigazgató, aki nincs adósságokba elmerülve, akinek nem kell gyűjtést rendezni, hogy a társulatával kimozdulhasson, az nem hagyja ott jobb állomáshelyét a magára maradt, mindenféle érdekekkel körülhálózott debreceni színházért.

Gyors megoldást.

A debreceni színház kérdését a rendes utról felretolni nem szabad és nem is lehet. A sok huza-vona csak árt az ügynek. Azt is figyelembe kell venni a tanácsnak, hogy az idegy nagyon előre haladott. Nyugodt szezon megalapozásához már is kevés az idő. A kérdést tehát nem kell ferde irányba terelni, hanem megoldani gyorsan, reálsan és a városra nézve gazdaságosan!

Levetkezett és a vonat elé vetette magát.

Asszonyi holttest a síneken.

Borzalmas öngyilkosság.

Tegnap éjjel, a Csapó-kerti megállóban, a 116. sz. órház közelében, a Nyiregyházi Debrecenbe érkező személyvonat elgázolt egy asszonyt. Az elgázolást csak akkor vették észre, mikor a vonat a debreceni állomásra befutott, arról, hogy a mozdony kerekéről húscafatok lógtak le. A vonat személyzete értesítette az esetről Furkó László rendőrőrmestert, ki viszont a csendőrségnek jelentette, mint amely illetékes a nyomozásra.

A 116. számú órház vasuti óra találta meg a holttestet a síneken. Reggel hat órákor egy csendőrijárőr ment ki a helyszínre. Megállapították, hogy alighanem öngyilkosság történt. A vonat által elgázolt asszony előbb a pályatest mellett levetette a cipőjét és a felső kabátját és úgy feküdt a sínekre, midőn a vonat közeledett. A holttest fekvéséből meg lehetett állapítani, hogy a nő úgy helyezkedett el, hogy a nyaka a sínen feküdt, karjait a mellén szépen keresztbe tette, sőt talán imára kulcsolta. Így várta a halált.

A robogó vonaton a mozdonyvezető a ködös éjszakában nem láthatta a sínen fekvő asszonyt. A vonat keresztülrobogott rajta és minthogy a nyaka a sínen volt, a szó szoros értelmében lefejezte.

Az asszony kilétét eddig még nem sikerült megállapítani. A csendőrség nyomozást indított. A holttestet beszállították a kórház halottasházába.

Bérbeadó ház

Bethlen-utca 10. sz. 7 szobás lakással, minden mellékkel, fürdőszobával, óriási udvarral és kerttel május 1-től kezdve. Értekezés

Komlóssy Lajos
fűszerüzletében, Piac-u. 1.

Telefon 213.

Kiadó bolthelyiség
Szent Anna-utca 5.

Jegy nélkül a vonaton.

A furfangos tolvaj.

A debreceni gyorsvonat Budapest felé robogott, mikor a kalauz Kóbánya közelében észrevette, hogy Kovács Józsefnek nincs jegye. A rajta csipett utas le akart ugrani, de nem engedték.

Hamar kiderült, hogy Kovácsnak nem is egy, de több oka lett volna a menekülésre. Még ott a vonaton kitudódott, hogy a kupében utazó egyik fiatal hölgynek, Béder Gizellának ellopta a pénztárcáját, amelyben 26 korona volt. A tárcát a pamlag alatt, a pénzt Kovácsnál találták meg. Több pénz nem is volt nála.

A másik ok, amiért kerülnie kellett Kovácsnak, hogy rendőrkézre kerüljön, az volt, hogy rovtott multu ember és — ki van tiltva a fővárosból.

A vonat persze behozta Pestre s itt lecsukták. Ma vontá kérdőre a törvényszék dr. Ruzinkó bíró elnöklete alatt. Hogy a tárcát ellopta, nem tagadta, de az ellen, mintha Budapestre akart volna jönni, rávazsul és eredményesen védekezett.

— Ugy-e, nem volt a vonatra jegye? kérdezte az elnök.

— Nem.

— És miért akart Kóbányán kiugrani?

Csak Monorig akartam utazni, de elaludtam és ott vettem észre, hogy Pestre hoz a vonat. Ide pedig tilos nekem.

A közbíró, dr. Sáby ügyész, szigorúan megbüntetni kérte a többszörösen rovtott vádlottat nem csupán a lopás, hanem tiltott visszatérés miatt is.

Azonban a törvényszék fölmentette Kovácsot a második vád alól, mert lehetséges, hogy csakugyan nem akart a fővárosba jönni és csak „erőszakkal hozták”. Ellenben a lopásért két évi börtönt mért rá a bíróság.

Megnyugodott benne és a királyi ügyész sem felebbezett.

Gyermek-holttest a temető árkában

Borzalmas lelet.

Tegnap délután fél 3 órákor Sija János napszámos a Kossuth-utcai temető árkában egy gyermek-hullát talált. Tegnap szerda lévén, zsigvársárt tartottak a temető előtti téren. Sija János is ott árult valamit. Délután elindult hazafelé és az árkban akart keresztülmenni. Ekkor a lábával fölrugott egy rozsz köténnyel bevont csomagot. A csomagból a havas talajon egy véres gyermek-láb mutatkozott elő. Amint jobban megnézte a csomag tartalmát, egy gyermek-holttestet pillantott meg. Szaladt a csöszházba, majd a legközelebbi rendőrszemhez és aztán telefon utján jelentették az esetet a rendőrség központi ügyeletének.

Innen dr. Hortobágyi Ernő ügyeletes rendőrtisztviselő ment ki dr. Varga Emil rendőrorvossal a helyszínre. A gyermek-hulla egy köténybe volt beburkolva és a kötény szalagjával átkötve. Nem kifejlett gyermekholttestről volt szó, hanem inkább ujszülöttről. A rendőrorvos a kül-erőszaknak semmi nyomát sem találta rajta, bár véres volt a kis holttest. Valószínű, hogy az anya holtan szülte meg magzatját és úgy dobta ki a temető árkába. Az anya kilétének felderítésére a rendőrség széleskörű nyomozást indított, de még eddig nincs semmi nyom.

Ujdonságok.

A Debreceni Vivó Club házi bajnoki versenye. A Debreceni Vivó Club e hó 20-án, pénteken délután fél 6 órákor rendezte házi versenyt. E versenyen kerül döntésre a Debreceni Vivó Club ez idei baajnoksága. A Club vendégeket szívesen lát, akiknek alkalmuk lesz Debrecen legjobb és országos nevű vivóinak küzdelmeiben gyönyörködni. A baajnoki verseny után a Club tagjai között handikap verseny lesz. Belépti díj nincs.

A külügyminiszter kitüntetése. A hivatalos lap mai száma közli a Berchtold gróf kitüntetéséről szóló királyi kéziratot, melynek ez a szövege: „Kedves gróf Berchtold! Önnek Szent István Rendem nagykeresztjét a díjak elengedésével adományozom. Kelt Bécsben, 1914 február 16. Ferenc József, s. k.”

Csütörtöki felolvasó est. A róm. kath. főgimnázium dísztermében ma délután 5 órákor tartatik meg a hatodik csütörtöki felolvasó est, a következő műsorral:

1. Chovan: „Magyar hangulatképek”. Zongorán előadja Tamássy Rózsika.

2. Meyerbeer: „Fides ariája” a „Próféta” című operából; b) Octave Cremieux: „Oyneud l'amour refleurit”. Éneklő Eónisné Mikes Margit, zongorán kíséri dr. Jóna Kálmán.

3. Balambér szerelme, halála és eltemetése. Humoreszk. Irta és felolvassa Pálffy József hírlapíró.

4. Vieuxtemps: Balade et polonaise. Hegedűn előadja Weisz József, zongorán kíséri Füredi Ernő.

5. Szavaltat. Előadja Szücs Margit.

6. Nagy Endre: „A nevető ember”. Monolog. Előadja Fábián Antal.

7. A színes fotografozás. (60 színes vetített képpel.) Előadja Haranghy György. Ezen érdekes felolvasó estre jegyek válthatók az Antalfi-féle könyvkereskedésben.

Szabad Iskola. Ma, csütörtökön dr. Kovács József gazdasági akadémiai tanár tart előadást a kenyér, hús és a tej szerepéről az emberiség életében. Az érdekes előadás, melyre különösen felhívjuk a közönség figyelmét, este 6 órákor kezdődik az Ipartestület dísztermében (Simonffy-utca 1c. sz., II. em.) s teljesen ingyenes.

Vig délután. A Kath. Népezenészi Otthon f. hó 22-én, vasárnap, a róm. kath. főgimnázium tornacsarnokában vig délutánt rendez az Otthon javára, 5 órai kezdettel. Este pedig az Otthon termeiben (Szent Anna-utca 20.) nagy farsangi összejövétel lesz, ahol úri leányok fogják a frissen sült fánkot felszolgálni. Ezen fánkestély különben cigányzenével és táncokkal lesz egybekötve. A meghívókat most küldi szét a rendezőség.

Négyülés a Vargakertben. A debreceni szociáldemokrata párt e hó 22-én, vasárnap délután 3 órákor nyilvános gyűlést tart a Legányi-u. 37. sz. alatt levő Jolsvay vendéglőben a munkanélküliség és a politikai helyzet ügyében.

Nagy idők tanuja. Idősebb porcsalmi Porcsalmy Sámuel, hajduhadházi nyugalmazott ref. tanító, 82 éves korában tegnap Hajduböszörményben meghalt. Az elhunyt, mint tasnádi születésű, a szabad ságharc alatt a szilágy megyei nemzetőrök közé lépett és részt vett az oláh mozgalom elfojtásában.

Az István Gözmalom Társulat munkásainak önképző és segélyző köre március hó 1-én délután 3 órai kezdettel tartja Kétmalom-utca 7. szám alatti helyiségében évi rendes közgyűlést, melyre úgy alapító, mint pártoló tagjait ez uton hívja meg a választmány.

Ellopott kerékpár. Klein József kereskedő, Arany János-utca 35. szám alatti lakos panaszt tett a rendőrségnek, hogy 140 korona értékű kerékpárját a kereskedelmi csarnok kapuja alól ismeretlen tettes ellopta. A tolvait nyomozzák.

A gyanus fiatal ember. Az elmúlt este a 27. számú rendőrnek gyanus volt egy fiatal ember, ki három lópokrócot akart eladni. Igazolásra szólította. Kint, hogy az illető Kovács János, 24 éves, nyirbogáti születésű eseléd. Beismerte, hogy a pokrócokat Somosi Ferenc nyirbogáti lakos volt szolgálatadójától lopta. A rendőrség letartóztatta.

Anyagi baj miatt a halálba. Fiuméből jelentik: Werdegg volt szálló-tulajdonos tegnap délután Abbáziában egy nyilvános fürdőben beretvával elmetszette az ütőereit és elvérzett. Tettenek oka anyagi baj.

Az Apolló előadásai pontban 5, 7 és 9 órákor kezdődnek. Délután 5 órákor félhelyárak.

Kultur-est. A Kath. Népszövetség helybeli szervezete kedden este tartotta a Kath. Népszövetségi Otthon helyiségében negyedik kultur-estjét. Az est előadója Kresznerics Gy. Ferenc máv. hivatalnok, helyi igazgató, ki „Mi a politika a nemzet életében” címen beszél. Beszédében rámutat a politika rendkívül fontosságára, a politizálás és politika közötti különbségre, egyúttal megjelöli azt az utat, melyen a hazáját és hitét szerető honpolgárok haladniuk kell. Éles szavakkal kritizálja azokat a lekiismeretlen polgárokat, kik haszonlesésből, vagy gyávaságból saját érdekeik és elvök ellen szavaznak, kik könnyelműen adják le és el szavazatukat olyan pártoknak, melyek nem a nemzet és honpolgárok érdekeit szolgálják. Aki étellel, itallal, pénzzel, erőszakkal vagy fufanggal igyekszik magának a legnagyobb, a törvényhozói hatalmat megszerezni, annak nem lehetnek tisztességes szándékai, az előtt mindenkor süket fülekre fognak találni a polgárok bajai és panaszai. Végül kimutatja, hogy a politikával foglalkozni kell és belőle mindenkor lelkiismereti kérdést csinálni. A szép számú hallgatóság lelkesen megtapsolta az előadót.

Halál kövejtés közben. Siófokról jelentik: Vashegy-bányában Buner Vida a társával terméskövet fejtett. Munka közben földomlás történt, amely Bunert halálra zuzta.

A Gályarabok királyai Honore Balzac „Tromple la mort” című világhírű regényét dolgozták fel filmnek 5 felvonásban s ha valaki szereti az izgató drámákat, úgy ajánljuk, nézze meg e képet, melyet csütörtöktől vasárnap estig mutat be az Arany-Bika mozgó s több, mint valószínű, ez lesz a szezon slágere. Egy gályarab élete és halála van megörökítve e filmen, melyet a múlt héten mutattak be a Bécsi Lichtpielhaus Theaterben, ahol a legnagyobb sikert aratta, itt Debrecenben minden vidéki várost megelőzve a kizárólagos jogot az Arany-Bika mozgó szerezte meg magának; azonkívül bemutat egy 2 felvonásos vígjátékot egy Éjszaka Berlinben címen, melynél nem fogy ki az ember a kacagásból. Előadás kezdete, mint rendesen, este 6 órákor. Kedvezményes jegy érvényes.

Megjelent Bandi naplóregény. A 168 oldalra terjedő vaskos könyv ára 2 korona 50 fillér. Kapható a Debreceni Ujság kiadóhivatalában és elárúsítóinál, valamint az összes könyvkereskedésekben.

A Rablélek után ismét gondoskodott az Apolló egy tüneményes felvétel, újszerűen beállított izgalmas bemutatóról, mely Milliók a föld alatt címen lesz műsoron vasárnapig.

Utonállás. Szatmárról jelentik: Fuhrmann Sándor, a Fonciere biztosító intézet szatmári főköjének tisztviselője tegnap hivatalos ügyben Kakszentmártonban járt és mikor dolgát elvégezte, gyalogszerrel indult a Szamos töltésén az átlomás felé. A töltésen az egyik bozótból hirtelen két ember ugrott feléje és megátámadta. Az egyik hátulról a földre teperte, ezalatt a másik kést rántott és Fuhrmanntól elvette irattáskáját, majd a pénzt követelte. Fuhrmann, hogy az utonállóktól megszabaduljon, átadta a pénztárcáját, amelyben 240 korona volt. Amikor a rablók elmenekültek, Fuhrmann utánuk lőtt, golyója azonban nem talált. A nyomozást megindították.

Tegnap halottak. Tegnap a következő haláleseteket jelentették be az anyakönyvi hivatalhoz: Bak András ref. 20 napos, Simon Ilona ref. 2 hónapos, Kovács Istvánné ref. 56 éves.

Az albán király vizitjei. Londonból táviratozzák: A király ma ebédet adott Wied herceg tiszteletére, aki délután Párisba utazott, ahol Poincaré elnök holnap ebédet ad tiszteletére.

Lóháton a léghajón mátol kezdve minden este látható az Apollóban.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonok, jó barátok és jó ösmerősök, kik felejthetetlen jó feleségem, leányunk és testvérünk temetésén megjelenvén s mérhetetlen fájdalomukat vigasztaló szavaikkal enyhítették, fogadják ez uton hálás köszönetünket. Debrecen, 1914. február 18. Mester András, Szabó János és családja.

Milliók a föld alatt az Apolló legújabb bemutatója, amely ismét bővelkedik a legvakmerőbb és érdekfeszítőbb szenzációkban.

Elveszett egy félróvid farku, fehér-fekete pelyhes foxi; becsületes megtaláló illő jutalomban részesül Színházi bodegában, Battyány-u. 1.

Gyászkelmek női ruhákra, kalap-fátyolok, fekete kasmir, himalaya kendők, lüszterek, gyászszekendők, koszoru-szalagok felirattal szabott áron kapható Szabó Lajos fiainál.

Mindenféle adó és illetékügyben tájékoztat és eljár az „Adó és Illetékügyi Szakiroda” Debrecen, Hunyadi-u. 5.

Egy vörös bőrű, him, közép nagyságu, Mukj névre hallgató kutya, hasán fehér folt van, elveszett; a megtaláló, vagy aki nyomra vezet, magas jutalomban részesül, ha Hatvan utca 30. szám alatti sórraktárba értesítést küld.

Hatezer koronás csalás. Letartóztatott postacsálók.

Nagykanizsa, febr. 18.

Hetekkel ezelőtt a karmacsi (Zala-megye) postahivatalban megjelent egy férfi, aki Perusza Márton somogyguzsáki sertéskereskedőnek mondotta magát és megkérdezte, hogy nem érkezeti-e az ő címére egy hatezer koronás pénzeslevél Bécsből. Amikor azt a választ kapta, hogy érkezett, a legnagyobb nyugalommal előszedte irásait, mire a postamester minden gyanu nélkül átadta neki a 6000 koronás pénzeslevelet.

Négy nappal utóbb egy más férfi jelent meg a karmacsi postahivatalban, ki szintén Perusza Márton somogyguzsáki sertéskereskedőként mutatkozott be és ugyanazzal a kérdéssel fordult a postamesterhez, vajjon érkezeti-e a címére egy 6000 koronás pénzeslevél Bécsből. Ez az utóbbi ember nem is várta meg, hogy a postamester igazolásra szólítsa föl, hanem elővette arcképes igazoló-jegyét. A postamester megrémült és elmondta az igazi Peruszának, hogy a címére érkezett 6000 koronás pénzeslevelet négy nappal előbb már elvitte egy férfi, aki ugyancsak megfelelő okmányokkal igazolta személyazonosságát.

A csalásról nyomban jelentést tettek a pécsi postaigazgatóságának, ahol elrendelték a nyomozást. A karmacsi postamestert közben elmarasztalták a 6000 korona megtérítésére, ki a pénzt letétbe is helyezte. A csendőrség széleskörű nyomozást indított meg és mert alapos volt a gyanu, hogy az igazi Perusza Mártonnak is része lehet a csalásban, neki a 6000 korona kifizetését egyelőre megtagadták.

A csendőrök első sorban Somogyguzsákon nyomoztak és itt a postamestertől kapott személyleírás alapján le is tartóztatták Andresits József korcsmárost,

aki sehogy sem tudott alibit igazolni. A gyanuba keveredett Andresitset elvitték Karmacsra, ahol szembesítették a postamesterrel. Eleinte tagadni akart, de a postamester a leghatározottabban állította, hogy Perusza nevében ő vette fel a 6000 koronás pénzeslevelet.

Andresits a további vallatás során beismerte, hogy ő a bűnös. A csalást Perusza Mártonnal együtt eszelték ki. A pénzeslevelet Bécsben Perusza adta postára. Persze a borítékban csak papírszelet volt, de ők jól tudták, hogy a postakincstár köteles a kárt megtéríteni. E vádlomás alapján hamarosan elfogták Perusza Mártont is. Most a szélhámosok a nagykanizsai fogházban várják további sorsukat.

A karmacsi eseten kívül még több csalást akartak együttesen elkövetni. Így nemrégiben a felsőpáhoki postára érkezett egy 4000 koronás pénzeslevél Perusza Márton címére, de mert az átvételre hitegig senki sem jelentkezett, a pénzeslevelet visszaküldték a feladás helyére: Bécsbe.

Törvénykezés.

§ Egy elvetemült ember. Fajcsik Dániel nyíregyházi kőműves már hét ízben volt büntetve több esztendei fegyházzal, ártatlan gyermekeleányok megrontása miatt. Legutóbb a nyíregyházi törvényszék ítélte el két és fél évi fegyházra, mert egy alig hét éves kis leányt elcsalt magával gyöngyvirágot szedni a temetőbe és merényletet kísérelt meg ellene. A kis leány sikoltására odasiető emberek láttára elmenekült a beteges hajlandóságú ember. Az ügyet Fejcsik felebbezése folytán tegnap tárgyalta a debreceni kir. tábla és a büntett körülményeinek tisztázása végett elrendelte a bizonyítás kiegészítését. A védelmet dr. Szántó Dezső ügyvéd látta el.

APOLLO

Csütörtök, Péntek, Szombat, Vasárnap.
1914. február 19., 20., 21. és 22-én.

Filmszenzációk sorozata.

Lóháton a léghajón.

A vakmerőség netovábbja.

Milliók

a föld alatt,

mulattató apacska 4 részben.

A KOPOTT BABA,

amerikai dráma.

Kázmér a háremben,

kacagató bohóság.

Szerelem a Tengerparton

elsőrangú bohózat.

Gyula párbaja,

komikus történet.

Utazás a Bernuna vasuton,

legújabb természeti felvétel.

Rendes helyárak.

Trafik és kedvezményes jegyek érvényesek.

A debreceni közös hadsereg, honvédség és csendőrség altisztikarának bálja.

Fényes keretek között zajlott le tegnap este a Royal dísztermében a közös hadsereg, honvédség és a csendőrség altisztikarának közös, együttesen rendezett zarkörű bálja.

Az altisztek bálján megjelent az egész garnizonnak tisztikara csaknem teljes számmal, zászlóson kezdve fel a tábornokig. Ez a körülmény fényesen kokumentálta azt a megbecsülést, amellyel a tisztikar az altisztek iránt viseltetik. Egy ilyen alkalom, mint a tegnapi, nagyszerűen emeli az altisztek ragaszkodását és szeretetét a tisztikar iránt, mert bizonyosságot látnak az ilyenekben arra nézve, hogy a tisztikar nemcsak a parancs rideg szavával, hanem a megértés, megbecsülés elismerő tetteivel is közeledik hozzájuk.

A bálra lejött Budapestről Hazai Hugó jónévű katonai szakíró, az „Órszem” című katonai szaklap szerkesztője. Hazai Hugó, ki ismeri közvetlen közlő az egész ország hadseregét, így nyilatkozott munkatársunk előtt:

— En figyelemmel kísérem, már kötelességemnél fogva is az egyes városok altiszti karát. Kijelenthetem Önnek, hogy a debreceni altiszti kar az egész országban egyike a legintelligensebb és legműveltebbnek. De nagy súlyt is helyeznek az itteni altisztek a művelődésre, például a honvéd kaszárnyában rendszeresen ismeretterjesztő felolvasásokat tartanak stb... Látom az altiszteknek e mostani bálja is fényesen sikerült. Részt vett rajta az összes katonai felsőbbség és a város polgári társadalma is képviseltette magát. Mondani sem kell, hogy az altisztek helyzetét előnyösen emelik az ilyen alkalomok...

A bálon a polgári hatóságokat Szabó Kálmán és Medgyaszay Miklós tanácsnokok, Rostás István rendőrfőkapitány, Jeney Miklós tb. rendőrfőkapitány képviselték.

A bálterem és a hozzá vezető folyosók szokatlanul csinos képet mutattak. Díszegyenruhás katonák állottak a bejáratoknál, a bálteremhez vezető folyosón pedig a rendezőbizottság díszegyenruhás tagjai. Az egyes csapatnemek díszruhái festői látványt nyújtottak.

Kilenc órakor egymás után érkeztek báró Nagy Gyula vezérőrnagy, Stadler István ezredes, báró Bene Albrón Ottó alezredes, Berzevics Béla ezredes, Wolf János alezredes, Nedeczky Ferenc őrnagy, Langfelder Gyula törzsorvos, Buday Gyula őrnagy, Barga Gyula csendőrszázados, Hámoszky János százados, rajtuk kívül a tisztikar számos tagja, kiket a rendezőbizottság katonai fogadtatásban részesített.

Fél tíz tájban vonult be a védőnőknő: Stadler István ezredes neje.

Aztán megszólalt a honvéd zenekar, ropogós csárdásba kezdett. Stadler Istvánné Molnár századossal, Nagy Ferenc százados neje Orosz Jenő főhadnagygyal táncra perült, ezzel megnyitották a bált.

Érdekes momentum volt, hogy férjeikkel sok tiszt asszony, sőt mágnás hölgy is megjelent és emelte a bál fényét.

A mindenképpen jól sikerült bál rendezését Nedeczky Ferenc őrnagy vezette; övé a legnagyobb érdem a sikerben.

A tánc a lehető legjobb hangulatban a kora reggeli órákig tartott. A táncban résztvett hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: Balogh Istvánné, Ambrus Mihályné, Dézsi Jánosné, Uskai Sándorné, Csuka Jánosné, Szegedi Lajosné, Kovács Ferencné, Csuka Miklósné, Bundi Imréné, Zsáka Istvánné, Juhász Józsefné, Gorieri Adolfné, Szentesi Ferencné, Deli Lajosné, Bőr Gyuláné, Szabó Sándorné, Aszalós Imréné,

Szappanos Alajosné, Varga Ferencné, Végh Gyuláné, Meződráhszki Istvánné, Bóni Ferencné, Oppenheim Jenőné, Nagy Imréné, Bende Károlyné, Harsányi Jánosné, Bajki Imréné, Csósz Gyuláné, Besenyel Jánosné, Petrovics Lajosné, Platz Gusztávné, Szoboszlai Jánosné, Csatári Ferencné, Kerezi Józsefné, Tanczik Lászlóné, Kerekes Albertné, Dumai Istvánné, Pál Imréné, Tóth Ferencné, Sárándi Sándorné, Szucs Imréné, Daku Mihályné, Fekete Lászlóné, özv. Gyenes Mihályné, Tóvizi Menyhértné, Molnár Jánosné, Kálmán Jánosné, Berger Károlyné, Rácz Istvánné, Katona Lajosné, Muk Károlyné, Jenysek Istvánné, Vadkerti Péterné, Kiss Ferencné, Weisz Ignácné, özv. Fekete Józsefné, Szabó Józsefné, Wasich Józsefné, özv. Kádár Sándorné, Bagoly Sándorné, Szöllős Sándorné, Szabó Józsefné, Végh Imréné, Kovács Ferencné, Kárász Jánosné, Lukács Jánosné, Mogyorósi Gyuláné, Révész Jánosné, Tóth Istvánné, Szöllősi Istvánné, Szathmári Gáborné, Halmi Istvánné, Főrizs Valentinné, Bányai Mihályné, Kárpoly Péterné, Csonka Pálné, Grósz Ignácné, özv. Faragó Péterné, Matolcsi Péterné, Kovács Jánosné, Uszka Sándorné.

Leányok: Veres Bözsike, Mihály Juliska, Sarkadi Juliska, Czeimann Erzsike, Alföldi Bözsike, Boldogh Mariska, Vilmányi Margitka, Dézsi nővérek, Csuka Piroska, Szepesi Rózsika, Bundi Mariska, Zsáka Terus, Juhász Juliska, Gorieri nővérek, Deli nővérek, Molnár Zsuzsika, Törő nővérek, Szabó Boriska, Tóth Juliska, Kovács Mariska, Révész Mariska, Révész Etelka, Szöllősi Eszti, Szathmári Bözsike, Bányai Juliska, Fehér Margit, Bálint nővérek, Matolcsi Rózsika, Kovács Bözsike, Kiss Erzsike, Gyenes Etelka, Gyerei Gizi, Tóvizi Aranka, Molnár Katica, Fazekas Zsófia, Szilágyi Juliska, Muk Etelka, Büchler Rózsika, Bálint nővérek, Szabó Zsuzsika, Borbély Lilike, Böszörményi nővérek, Kerékgyártó Rózsika, Bóni Irénke, Pócsi Piroska, Galambosi Eszti, Harsányi Mariska, Bajkó Jucika, Grünfeld Etuska, Katz Hermina, Szoboszlai Piri, Tóth Gizika, Csatári nővérek, Szilágyi Mariska, Pál Eszti, Tóth Juliska, Juhász Juliska, Szucs Ida, Antal Mariska.

A bukott nő gyilkosa.

Még mindig tagad.

Budapesti tudósítónk jelenti: Hugli Márton, az elvetemedett paraszt legény, aki tegnap éjszaka a Páva-utca 15. számú házban megfojtotta és kirabolta Frisch Eszter 41 esztendő, rendőri felügyelet alatt álló leányt, még mindig a rendőrség fogházában van, ahonnan valószínűleg csak holnap fogják átszállítani az ügyészség fogházába.

Az elvetemedett gyilkos a leghatározottabban tagadja, hogy Frisch Esztert meg akarta ölni és hogy a gyilkosságra ő már előre készült volna. Azt állítja ma is, hogy a leány meg akarta őt szurni a késsel s ő csak önvédelemből fojtotta meg a leányt:

— Csak nem hagyom magamat agyon-szurni! mondta a kihallgatást végző rendőrfogalmazónak.

— De hiszen maga erős ember és másképp is elbanhatott volna a leánnyal. Nem kellett azért megölni.

— Hát én nem tehetek róla, hogy oly erősen tudok szorítani, volt a legény válasza.

Hugli Mártont különben egy cseppet sem bántja a lelkiismerete, amiért megölte az utcai leányt. Jóízűen eszik és jól alszik a cellájában. Igazi afféle falusi ember, aki nem szívesen beszél és csak akkor felel, ha kérdezik. A feleleteit azonban jól meggondolja.

Hugli Márton már büntetett előéletű ember. Gondatlanságból elkövetett emberölésért ült hat hónapot és valószínű, hogy a börtönben tanulta meg, hogy ilyen esetben hogy kell védekeznie.

A börtönben absolute semmi meg-

bánást nem mutat s egész vakmerően azt állítja, hogy a leány késsel támadt reá és így történt az a kis fojtogatás, amit ő nem is tart gyilkosságnak.

Ma egész délelőtt tartott Hugli Márton kihallgatása, de a megátalkodott legénnyel ma sem lehetett semmire sem menni.

Csarnok. A kalandor.

(Folyt.)

— Magad vagy oka annak, hogy az emberi társadalomtól el vagy szigetelve. Fleming forrón szeretett s még akkor is kereste, kutatta tartózkodási helyedet, mikor gazságaimról egész terjedelmekben értesülve volt. Ő tehát minden áron nőül akart venni s neked nem volt okod elrejtőzni előle. Egyébiránt mi sincs elveszve, ő még nőtelen, hihetleg a te kedvedért maradt az.

— Oh, azt jól tudom! — sóhajtá Antonia.

— Akkor hát nincs kizárva annak lehetősége, hogy boldogítani fogod őt.

— De ki van zárva, felelte a nővér határozottan.

— Vajjon miért? Legutóbbi csinyeimet álnév alatt hajtottam végre, azok tehát legkevésbé sem vetnek árnyékot reád. Te bizást előléphetsz rejtekedből s ő tart karokkal fog elébe sietni.

— Megfeledeztél már arról, hogy mi történt lady Estellával, jegyzé meg Antonia.

Carew bőszytlen felszókott.

— Csitt! Egy szót se róla! — kiáltá. Legalább az én jelenlétemben nem.

— Dühöddel el nem rémítesz, felelte Antonia higgadtan. Nem csak róla, hanem még egy másiktól is beszélnem kell, még pedig egyenesen te veled. Azért hát ül vissza helyedre s hallgasd végig szavaimat.

Carew engedelmeskedett, mert tudta, hogy engedelmeskedni kell.

— Említettem már, folytatá Antonia, hogy jóléted napjaiban nem csak meg nem látogattál, de sőt tartózkodási helyedet se tudtad velem s így nem adhattam értésedre egy tényt, melyet már egy év előtt tudtam meg. E tény reád nézve kiváló fontosságú, legalább az lehetett volna... hogy vajjon most is fontos-e? azt te fogod legjobban megítélni.

— Miben áll e tény? — kérde Carew sóvár tekintettel.

— Abban, hogy közötted s egy bárói rang között, hozzá érve azt a mérhetetlen vagyoni is, csak egy sorvadó lélek áll.

(Folyt. köv.)

Nyiltér.*

A Debreceni Nagy Ujság f. hó 14-iki számában alulírottakról egy véres színezett cikk jelent meg, amely azonban a tényállást elferditve közli. Ezen ügyben az említett hivatalnokok éppen rendőrségi hivatalnokok voltak, amit a cikk elhallgat s abban a verekedésben nekik is részük van és hogy közülük mi bármelyiket véresre vertük volna, az rágalom, mert mi csak a hivatalnok urak részéről történt támadással szemben védekezünk és ez a felelősség során, amelynek beadásával dr. Csáthy Dezső ügyvéd urat megbíztuk, ki fog derülni. A felelősség elintézéséig ez ügyben tárgyilagos véleményt mondani nem lehet.

Kérve e soraink közlését, vagyunk a szerkesztő urnak

Debrecen, 1914. február hó 18-án.

Tisztelettel:
Fischer József,
Szöllősi Dániel,
Kun Miklós,
Demeter Emil,
Oldal György,

vagongyári alkalmazottak.
Vecseryné Ernő, vendéglős.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések egyenként
belföldön 10 pengő 50 fill.
minden további szó 5 fill.
Vastagabb betűkkel 10 fill.

Levélben tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget
kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetések díja előre
fizetendő. Vidékről apró
hirdetések díja levélje-
gyekben is beküldhető.

Az apró hirdetések ára.

Az apró hirdetések díját a szavak száma szerint számítjuk. Minden szó 5 fillér, feltünőbb betűkkel 10 fillér. A feltünőbb szavakkal kívánt szavakat a kéziratban aláhúzással kell jelezni. A legkisebb hirdetés 10 szóig 50 fillér.

Ime egy példa az apró hirdetés közlési díjának kiszámítására. (A szavak összehasonlítása számokkal van jelölve.)

FIGYELMEZTETÉS!

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51
Aki	ingót	vagy	ingatlant	venni	vagy	eladni,	lakást	kiadni	vagy	bérelni	akár	aki	alkalmazást	keres	vagy	kiad,	szóval	aki	bármit	hirdetni	ohajt,	legbiztosabb	sikert	ér	el,	ha	a	Debreczeni	Ujság	kiadóhivatalához	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	

Összesen 51 szó a vastagabb betűvel szedettek kettőnek számítva (mint hogy ezek öt, hanem 10 fillérbe kerülnek.) Ezen hirdetés beiktatása tehát nem 51 X 5 fillérbe, vagyis 2 korona 55 fillérbe kerül.

Ezen módon könnyen kiszámíthatja mindenki a közlés díját előre s minden tévedést és időrablást megelőzően elkerüli.

A hirdetés díjak minden egyes közlés után számítandók, tekintet nélkül arra, hogy hányzór kivánja a megrendelő a beiktatást.

Az apró hirdetések kivétel nélkül előre fizetendők.

Eljárás az apró hirdetések körül.

Hirdetni lehet: 1. a hirdető teljes címének kitételével, 2. jelleg alatt és 3. úgy, hogy a hirdető címét a kiadóhivatalban lehet megadni. Legcélszerűbb — ha a hirdető érdekében nem árt — az első mert a cím közlése mellett közvetlenül és gyorsabban lehet az ügyeket lebonyolítani s nem előbb, több-kevesebb idővesztéssel a cím tudakolni.

A kiadóhivatal minden apró hirdetésről, a jellegük kivételével, a hirdetés száma alapján heti szemlével, írásbeli vagy telefonon tudakozásra bővebb értesítést igyekszik adni. Levélben is, ha a válaszbélyeget elküldik. Hirdetéseket kívánatra megfogalmazunk.

Apró hirdetés postautalványon is lehet eladni, a szöveg a szelvényen elier. Beküldhető levélben is s az írást le kell írni a b e l y e r k e n lehet fizetni: ez esetben azonban célszerű ajánlatlan küldeni a levelet, mert közönséges levelek olykor elvesznek. Ha a beküldött összeg elégtelen, a hirdetést nem közöljük.

Amely hirdetést a kiadóhivatalban 7 óráig feladnak, az másnap megjelenik: ha mégis valamely technikai, vagy más akadály a rögtön közlést gátolná, a közlés következő napra marad.

Jellegű levelek, ajánlatok.

A hirdető től kívánataira a jellegű leveleket, ajánlatokat és cikkeket posta útján is elküldjük bárhol, ha a hirdető ebből kívánását a hirdetés feladása alkalmával kifejezi és a megfelelő postadíjat (30—40 fillér) előre fedezi.

A jellegű levelek csak a hirdetés nyújtja, ha vidéki, a postai vény felmutatására adjuk ki. Ha ezek nem cseennek meg, a jogos igényt más módon kell igazolni.

Eredeti okmányokat (kezesleveleket, bizonyítványokat stb.) nem tanácsos beküldeni a kiadóhivatalba, amely ezekért felelősséget nem vállal.

A közlés megtagadása.

A kiadóhivatal fenntartja magának a szövegváltoztatás és visszautasítás jogát oly hirdetésekkel szemben, amelyek a jó ízlés követelményeibe ütköznek, vagy közléssre egyáltalán alkalmatlannak talál.

Tilos írású hirdetéseket nem fogadunk el.

Levelezés.

Vagyonos
özeget, kérem értesítsen, bővebb mezejek. Csillag. 1342

Közönségesen
a körülményekhez valóban nem tudok mit írni, szóval elmondom, várom. 1344

Hintaszék
szombaton háromkor várom.

Fiatal
állami tisztviselő, urinó érdek nélküli ismeretséget óhajta. Levelek „19 éves” jelígre a kiadóhivatalba. 1361

Ajánlat.

Tünifa
száraz, mázsája cserfa 2 kor. 60 fillér, búkkfa 2 kor. 80 fillér felaprítva, haszálítva. Schwartz, Agárdi-u. 6. Telefon 1204. 1334

Bandika
naplója kapható a kiadóhivatalban, ára 2,50 fill. 1334

Reform
fűző már az kor. 5.20 filléres is teljesen modern formát ad. Nagy választék Benyáts Emil főtéri üzletében. 231

Kiselejtezt
kezdeti kézimunkák kaphatók Benyáts Emil főtéri üzletében. 232

1912-ik
évi érmelléki (Bihardió-szegi) borhektoliterenkint is vásárolható, a helybeli kegyes rendieként Varga utca 2 sz. 36

Milka
és Gala Péter tejszokoládék friss érkezésben kaphatók mind a hat Deutscher üzletekben. 21

Villám
1911—1913. évi teljes év folyamán kapható a kiadóhivatalban.

Kiadó
3 szobás udvari lakás május elsejére, Szent Anna 29. 37

Kiadó
lakások Kossuth-utca 69. utcai 5 szoba sutéren különben modern augusztus 1-re. Udvari 5 szoba keresztpályán augusztus 1-re, 2 szoba május 1-re. 1353

Porosz község
házhöz szállítva 1 mássa K 340 Czilli Mihálynál, Csapó-utca 37. szám. 1355

Tango
bluzokat, raffolt aljakat házahál készítek. Cim a kiadóhivatalban. 1352

Irodának alkalmás helyiségek kiadók

Deák Ferenc-utca 13. sz. alatt. Geréby Pálnál. 247
Ugyanott érkezhettek kiadó hivatalk felől is.

Modern üzlet- helyiség

kiadó

Bővebb felvilágosítás
Komlós
női felöltő áruházban,
Piac utca 52.
megyeház mellett.

Mérlegképes
könyvelő napi 1—2 órai
könyvelést vállal. Cim a
kiadóhivatalban. 1338

Díványok
készen Nagy Antal kár-
pitosnál kapható, garni-
tura bevonást, matracok
felújítását jutányosan
vállalja, Arany János-utca
38. 1090

Teát,
rumot, teasütőményt „Ki-
rály” fűszerüzletéből ve-
gyünk! 10 dg. törmelék
tea 50 fillér, 19 dg. Orosz
tea 60 fillér, 10 dg. ve-
gyes édes tea sütemény
24 fillér. Fűszerüzlet Dégen-
feldtér 11. sz. Fiókület
Csapó-u. 17., a mozi át-
járónál. 2

Bolthelyiség
modern, (kirakattal) ol-
csón májustól **Kiadó,**
Szent Anna 6. 1311

Fűszerüzlet
Csapó, Kölcsey-utca sar-
kán, legforgalmasabb he-
lyen lakással együtt ki-
adó május 1-re. Értekez-
hetni a háztulajdonosnál. 1199

Kiadó
5 szobás lakás május 1.
Domb-u. 20. 1296

Kiadó
modern udvari lakás
Hunyadi-utca 24. sz. 1234

Modern
két szobás lakás kiadó
József kir. her-u. 59. 1103

4 szobás
emeleti lakás teljesen
modern, összes mellék-
helyiségekkel május 1-re
kiadó, Arany János-u. 19. 32

Egy
jó forgalmu, két ut-
oára nyíló kovács-
műhely május elsőre
kiadó, Sarok-utca 18. 1207

Darabos-utca
28. szám kiadó, elegán-
san butorozott szoba, elő-
szobával — külön bejá-
rattal. 1343

Fiatal,
műveltségű, ki min-
denhez ért, házvezetőnő-
nek ajánkozik uri ház-
hoz. Levelet „Megbiz-
ható” jelígre a kiadóba
kerék. 1345

Kitünő
meneteli dohánytözsde,
közponon átadó részlet-
fizetésre. Cim kiadóhivatalban. 1359

Csinosan
butorozott szoba uri nő
részre azonnal kiadó.
Cim a kiadóhivatalban. 1351

Kiadó
egy szép szoba, konyha
nyári teraszával májusra
Libakert 9. 1345

Keresni.

Az
iparosok és gazdálkodók
közében nagy ösmeret-
séggel bírók szép jövede-
lemre tehetnek szert elő-
kelő vállalatnál. Ajánlatot
a kiadóhivatal to-
vábbit „Vállalat” jelígre. 1271

Árva
leányt 14-től 16 évesig,
feltétlen tisztességesen,
jobb nevelésűt örökbe fo-
gadok. Bővebbet a pálya-
udvar III. oszt. étterem-
ben. 1385

Házat, földet
veszek, fizetek készpénz-
ben és értékpapirokban.
Cim kiadóhivatalban. 1310

Aranyat,
ezüstöt, zálogadulát vesz
Steiner Mihály, Csapó-
utca 27. 40

Tanuló-
leányok felvételnek Burai
növevény női divat-termé-
ben, Rákóczi-u. 19. 1294

Jó
családból tanuló leányt
keres Bogdán Róza női
szabó, Kigyó 8. 1250

Összes
házi teendőkre, gazd-
asszony kerestetik magá-
nos urhoz, Apafi-u. 24.,
földszint. 1347

Segédet,
ki a szakmáját teljesen
érti, gyors kiszolgáló, jól
számol, felvesz Kálmán I.
fűszerkereskedő, Kut-u.
1348

Káposztát
megvételre keresek Szél-
lőssy István, Késes-u.
63. sz. 1358

Szabósegéd
vasalónak felvételnek Deák
Ferenc-utca 13. Biro női
szabóhoz. 1360

Eladás.

Szentgyörgytallér
arany, aranyfoglalat, kar-
percre vagy nyak-
láncra alkalmas, 20 ko-
ronáért eladó. Cim a
kiadóhivatalban. b/14

4 és fél hold
öndödi föld a látóképi
állomásra, a másik vége
az ujjvárosi kövesutra
nyílik, eladó. Értekez-
hetni Vendég-utca 2. Nagy
Pál vendéglőjében. 508

Nagycserén
Bácsi-féle 35 kt. hold föld
tanával eladó, Nagy La-
jos mosdonyvezető, Tég-
laskert sarok, létaí vasút
mellett. 1327

Fancsikán
14 katasztrális jó föld
olcsón eladó. Cim a ki-
adóhivatalban. 1312

Eladó

Faépitményü, ket-
tősfalu istálló kb.
70 négyzetméter te-
rület, használt fa,
gerenda, palló,
deszka és tűzifa,
különbféle szekerek
és kocsi.

Vizműtelep,
Kül sővásártér.

Egy
komplett hálószoba butor
eladó Dégenfeld-tér 7 az
udvarban. 1293

Egyszerű
mesés berendezésű, ké-
nyelmes kis uri ház
parkkal, gyümölcsös
eladó. Cim a kiadóhiva-
talban. 1110

Több
ház eladó. Felvilágosítást
ad Piac-u. 6. ügyvédi
iroda. Telefon 67. 1040

Pianino
jó karban eladó, Ótmalom-
utca 1. sz. 1354

Eladó
Darabos 44. sz. jól jöve-
delmező ház kedvező fel-
tétel mellett. 1356

Eladó
festékes hordók Arany
János-utca 47. 1094

A
legnagyobb kényelemmel
berendezett magán álló
urház, gyönyörűen ási-
tott udvarral és kerttel
elköltözés miatt minden
elfogadható áron olcsón
eladó. Megmondja a ki-
adóhivatal. 132

Jó
forgalmu kifőzés és kávé-
mérés más vállalat miatt
eladó. Cim a kiadóhivatalban. 1357

Hosszupályi
községben kitünő fekvé-
sű két magyar hold
szőlő, cserepes két szo-
bás lakással igen olcsón
eladó. Cim Csapó-utca 83. 1305

A
tisztviselőtelepen egy te-
lek haláleset miatt min-
den áron eladó, Patay-u.
12. sz. 1094

Hasmenést s bélbajokat leg-
kitünőbben gyógyít a
Dr. SZTANKAY ABA
által feltalált
HONTHIN-ból
készült tablettá

Magyar—Osztrák s német birodalmi
szabadalom védi előállítását.

Kitünő hatását legjobban igazolja azon
körülmény, hogy magas kormányunk
hivatalos gyógyszerre tette. Egyetlen
gyógyszer magyar gyógykönyvünkben,
melyet élő magyar gyógyszerész állított elő

Évek óta világgórgalombá bevezetve.

Egy doboz K 1-20

Kapható: **Dr. Sztankay ABA**
„NADOR” gyógyszerárában, **DEBRECEN,**
Szent Anna-utca és Attila-tér sarok. 174

Fehérnemü:

Vászon **Női ing** kézi himzéssel
Batiszt reform **fűs-szoknya** csipkével
Finom **Zsebkendő** madeira és ajouros
Jó szabású **Férfi ing,** kézelő, gallér
Fehér és színes **Asztal-teríték**
Késmárki len **Türütközők** és
Ajouros **Agyhuzatok** érkeztek

Kontsek Kornél
Fehérnemü és divat-áruházában.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kir. közjegyző közteszem, hogy
a Debreceni Népbank szövetkezetnél elzalo-
gositott, de kellő időben ki nem váltott tíz
(10) darab 567—576 számú Debreceni Gazdák
Bankja részvénytársasági részvény 1913—
1935 évekre szóló szelvényeivel együtt a Deb-
receni Népbank szövetkezetnek Debrecen-
ben, Csapó-utca 100 szám alatt levő üzleti
helyiségében **1914. évi február hó 25. napján**
délután **3 órakor** közbenjöttöm mellett meg-
tartandó nyilvános árverésen készpénz fi-
zetés és a vételi illeték viselésének kötelezett-
sége mellett el fog adatni.

Debrecen, 1914. évi február hó 18-án.

Dr. Galánffy János
kir. közjegyző.